

W kwestii ewolucji administracji świadczącej w sferze usług publicznych edukacyjnych

1. Uwagi ogólne

W doniosłym dorobku naukowym Profesora Jerzego Korczaka, wśród wielu różnych wątków tematycznych, nie brakuje publikacji z zakresu administracji usług publicznych¹. W nauce prawa administracyjnego przyjmuje się, że szkoły i placówki oświatowe jako zakłady administracyjne zaliczane są do podmiotów administracji publicznej realizujących zadania z obszaru edukacji publicznej w ramach tzw. administracji świadczącej². Przedmiotem ich działalności jest świadczenie społecznych usług na rzecz określonej grupy odbiorców usług edukacyjnych. Edukacja z uwagi na swoje znaczenie społeczne znajduje się wśród dóbr niematerialnych, których świadczenie wiąże się z zadaniami oświatowymi wykonywanymi przez państwo i samorząd terytorialny³. Korzystanie z usług edukacyjnych jest obowiązkowe dla dzieci i młodzieży w określonym wieku (obowiązki edukacyjne)⁴, a ich świadczenie i wypełnianie tych obowiązków określone przepisami

* Dr hab. Renata Raszewska-Skałicka, Uniwersytet Wrocławski, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Instytut Nauk Administracyjnych; ORCID: 0000-0001-7467-5703.

¹ Zob. J. Korczak, *Funkcja usługodawcza administracji publicznej w świetle konstytucyjnych zasad ustrojowych*, PPK 2023, nr 4 (74), s. 109-120.

² Zob. R. Raszewska-Skałicka, *Statut i regulamin zakładu administracyjnego jako źródła prawa*, Wrocław 2007; *eadem*, *W obliczu administracji świadczącej i jej zadań publicznych w ujęciu nauk administracyjnych*, [w:] J. Blicharz, R. Raszewska-Skałicka (red.), *Efektywność ekonomiczna jako cel prywatyzacji zadań z zakresu administracji świadczącej. Studium prawn-administracyjne*, Wrocław 2020, s. 11-40; *eadem*, *Organizacja i funkcjonowanie zakładów administracyjnych – wybrane zagadnienia*, [w:] J. Blicharz, P. Lisowski (red.), *Prawo administracyjne. Zagadnienia ogólne i ustrojowe*, Warszawa 2022, s. 681-693.

³ Zob. R. Raszewska-Skałicka, *Wybrane problemy administracji świadczącej w zakresie wykonywania zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego*, AUWr No 3661, PPIA 2015, t. C, cz. 1, s. 127-148; *eadem*, *Decentralizacja zadań oświatowych w kontekście wyzwań i oczekiwań społecznych*, [w:] M. Giełda, R. Raszewska-Skałicka (red.), *Administracja publiczna wobec wyzwań i oczekiwań społecznych*, Wrocław 2015, s. 145-164.

⁴ Pod terminem obowiązków edukacyjnych należy rozumieć trzy obowiązki nazwane w pr. ośw.: obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Nakaz kształcenia do ukończenia 18. roku życia ma swoje źródło w Konstytucji RP i dookreślony jest w samej ustawie, co wynika m.in. z treści art. 31 ust. 4, art. 40 ust. 1 i 2, art. 41 ust. 1, art. 42 ust. 1 pr. ośw.

prawa oświatowego. Powstaje pytanie: czy sprawy oświaty, którą uznaje się za „wspólne dobro całego społeczeństwa”, wynikające z preambuły pr. ośw.⁵, zapewniając powszechny i równy dostęp do wykształcenia, zagwarantowany w art. 70 ust. 4 Konstytucji RP, wypełniając swą misję publiczną w państwie, służą zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych jednostki w sposób regularny i nieprzerwany w dobie zachodzących ewolucji w szkolnictwie i czy korzystający z owych usług publicznych ma w pełni zagwarantowaną ochronę praw i wolności w edukacji publicznej?

2. W kontekście gwarancji prawnych prawa do nauki i zadań z zakresu edukacji

W nawiązaniu do kontynuowania ewolucji i przemian współczesnej administracji świadczącej zwrócenia uwagi wymagają zwłaszcza te przeobrażenia i wyzwania, które zachodzą w świadczeniu usług edukacyjnych w warunkach niestabilnego otoczenia społecznej gospodarki rynkowej⁶. Punktem odniesienia jest ewolucja dzisiejszej edukacji i szkoły, w tym szkoły samorządowej jako instytucji administracji publicznej świadczącej publiczne usługi o charakterze edukacyjnym. Jest ona widoczna na gruncie zmian zachodzących w regulacjach prawnych w obszarze funkcjonowania szkolnictwa w państwie, które przyczyniają się do nieustannego wpływania na sytuację jednostki na tle prawa do nauki⁷ i świadczenia usług edukacyjnych przez organy władzy publicznej w państwie. Publiczne zadania oświatowe realizowane są zarówno przez administrację rządową (państwo), jednostki samorządu terytorialnego, jak i przez podmioty niepubliczne, którym zostały one w różnych formach powierzone. Zarówno zakres tych zadań, jak i sposoby ich rozdzielania ewoluują⁸. Trzeba

⁵ „Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa”, preambuła pr. ośw.

⁶ R. Raszevska-Skałeczka, *Wybrane segmenty otoczenia administracji publicznej w sferze edukacji i ich wpływ na oświatę samorządową w zakresie wykonywania zadań oświatowych*, AUWr No 3802, PPIA 2017, t. CXI, s. 159-179; zob. J. Korczak (red.), *Otoczenie administracji publicznej*, AUWr No 3802, PPIA 2017, t. CXI.

⁷ Zob. art. 70 Konstytucji RP.

⁸ Szerzej zob. R. Raszevska-Skałeczka, *Szkoła publiczna jako zdecentralizowany podmiot administracji publicznej. Studium administracyjnoprawne*, Wrocław 2019, s. 133 i n.; D. Kurzyna-Chmiel, *Podział zadań publicznych między administrację rządową a samorząd terytorialny – przykłady oświatowe*, [w:] B. Dolnicki (red.), *Sposoby realizacji zadań publicznych*, Warszawa 2017, s. 395-405; D. Tykwińska-Rutkowska, *Prywatyzacja zadań własnych gminy z zakresu edukacji publicznej – studium gdańskiego „Pozytywnego” przypadku*, [w:] B. Dolnicki (red.), *op. cit.*, s. 664-682; J. Pierzchała, *Kolizja interesu publicznego i prywatnego przedsiębiorcy na tle prywatyzacji zadania oświatowego gminy*, [w:] B. Dolnicki (red.), *op. cit.*, s. 559-567.

mieć też na uwadze, jak trafnie pisze J. Korczak, że „obok zadań klasycznych o charakterze jednorodnym pojawiają się zadania, które wykraczają poza tradycyjny podział przedmiotowy zakresu działania administracji publicznej. Można je określić jako zadania złożone, bowiem w istocie rzeczy łączą one co najmniej dwa różne obszary działania administracji, a także wymagają podejmowania działań o złożonym charakterze. [...] specyfika zadań złożonych logicznie pociąga za sobą konieczność utworzenia równie specyficznych w swej istocie jednostek organizacyjnych dla ich wykonywania”⁹.

Prawo do nauki uznawane za jedno z podstawowych praw człowieka w społeczeństwie ujęte zostało pośród wolności i praw ekonomicznych, socjalnych i kulturalnych. Prawo to powinno być postrzegane zarówno w kategoriach dobra i wartości indywidualnej, jak i ważnego, podstawowego dobra społecznego. Urzeczywistnienie tego prawa jest nie tyle jakimś szczególnym przywilejem współczesnej jednostki, ale stanowi nieodzowny warunek rozwoju społeczeństwa i jednocześnie pełnego jej uczestnictwa w życiu społecznym. Powszechne kształcenie odgrywa istotną rolę w rozwoju gospodarczym i cywilizacyjnym we współczesnym świecie. Nie ulega wątpliwości, że nauka postrzegana jest jako niezbędny element rozwoju człowieka pozwalający na uczestnictwo w życiu publicznym¹⁰. Prawo do nauki zostało ujęte w wielu aktach i konwencjach międzynarodowych. Wśród nich można wymienić Powszechną Deklarację Praw Człowieka (art. 26), Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (art. 13 i 14), protokół nr 1 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (art. 2), KPP UE (art. 14), Konwencję o Prawach Dziecka (art. 28 i 29). Ważne uzupełnienie zakresu ochrony prawa do nauki zawiera Konwencja w sprawie zwalczania dyskryminacji w dziedzinie oświaty, w której mowa o wykładni pojęcia oświaty¹¹, które dominuje w treści tego aktu. Termin „oświata”, zgodnie z art. 1 ust. 2 Konwencji, obejmuje nie tylko dostęp do oświaty, ale także poziom i jakość nauczania oraz warunki, w jakich to nauczanie się odbywa. Takie rozumienie tego pojęcia odnosi się do oświaty wszystkich typów i stopni bez wyjątku i niezależnie od różnorodności krajowych systemów oświaty¹². Prawo do nauki, którego korelatem są odpowiednie powinności władzy publicznej, stanowi

⁹ J. Korczak, *Specyfika wykonywania zadań złożonych jednostek samorządu terytorialnego na przykładzie młodzieżowych ośrodków wychowawczych*, [w:] B. Dolnicki (red.), *op. cit.*, s. 334-335.

¹⁰ Zob. wyrok TK z dnia 8 listopada 2000 r., SK 18/99, OTK 2000, nr 7, poz. 258; por. R. Raszevska-Skałicka, *Szkoła publiczna...*, s. 122-123.

¹¹ Konwencja w sprawie zwalczania dyskryminacji w dziedzinie oświaty sporządzona w Paryżu 15 grudnia 1960 r. została przyjęta przez Polskę 13 lipca 1964 r., Dz. U. Nr 40, poz. 268.

¹² Fragment preambuły Konwencji w sprawie zwalczania dyskryminacji w dziedzinie oświaty za: J. Stadniczeńko, *Prawo dziecka do nauki – prawa w oświacie*, [w:] S.L. Stadniczeńko (red.), *Konwencja o prawach dziecka. Wybór zagadnień (artykuły i komentarze)*, Warszawa 2015, s. 162.

w swej istocie gwarancję dostępności i powszechności. Celem i istotą tego prawa jest stworzenie jednostce realnych szans kształcenia na różnych poziomach edukacyjnych¹³. W polskich warunkach normatywnych system edukacyjny cechuje się różnorodnością szkół, ich rodzajów, typów i szczebli edukacyjnych. Ustawodawca dopuszcza także różne możliwości zakładania i prowadzenia szkół i placówek publicznych lub niepublicznych przez różne podmioty, zarówno publiczne, jak i niepubliczne, uczestniczące w wykonywaniu zadań oświatowych (art. 8 ust. 2 i 3 pr. ośw.). Działalność szkoły nabiera cech usługowych, bowiem rodzice i ich dzieci stają się autentycznymi odbiorcami proponowanych przez szkołę usług edukacyjnych, a więc jej klientami¹⁴. Do dyrektora szkoły należy współcześnie umiejętność promowania swojej szkoły, czyli tworzenie odpowiedniego jej wizerunku w danym środowisku, w którym z reguły znajdują się osoby zainteresowane ofertą świadczonych usług edukacyjnych w danej szkole i będące ich adresatami – rodzice, uczniowie. Pojęcie usługi edukacyjnej realizowanej przez szkołę może być rozumiana wieloznacznie. Z reguły w piśmiennictwie usługa edukacyjna polega „na szeroko rozumianym kształceniu (obejmującym zintegrowaną działalność poznawczą i wychowawczą), stymulującym rozwój każdego dziecka adekwatnie do jego możliwości. Tego rodzaju działalność prowadzona jest w szkole w różnych formach organizacyjnych – zarówno lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych, a także pozaszkolnych (wycieczki)”¹⁵. Zdaniem L. Gawreckiego podstawowym warunkiem pozytywnego wizerunku szkoły w lokalnym środowisku jest wysoki poziom usługi edukacyjnej, wyrażający się w skutecznym oddziaływaniu na wielostronny rozwój uczniów¹⁶.

W kontekście zadań publicznych z obszaru edukacji krajowej trzeba tu wyraźnie zaznaczyć, że przepisy art. 70 Konstytucji RP dotyczą prawa do nauki, nie tylko poprzez jego ustanowienie (ust. 1), ale również wskazanie podstawowych gwarancji jego realizacji, do których zaliczyć trzeba przede wszystkim: wolność wyboru rodzaju szkoły (ust. 3 zd. 1), wolność zakładania szkół różnych typów (ust. 3 zd. 2-3), a także określenie pewnych elementów ustroju szkolnictwa, takich jak: zasada bezpłatności nauki w szkołach publicznych (ust. 2), zasada powszechnego i równego dostępu obywateli do wykształcenia (ust. 4 zd. 1), zasada pomocy władz publicznych dla uczniów i studentów (ust. 4 zd. 2), zasada

¹³ R. Raszevska-Skałeczka, *Szkoła publiczna...*, s. 111-114; zob. J. Blicharz, R. Raszevska-Skałeczka, *Teoretycznoprawne aspekty edukacji jako dobra publicznego w kontekście tendencji prywatyzacyjnych i urynkowienia szkolnictwa*, Wrocław 2022.

¹⁴ L. Gawrecki, *Menedżerskie zarządzanie placówką edukacyjną. Praktyczny poradnik dla dyrektorów szkół*, Warszawa 2019, s. 235-236.

¹⁵ *Ibidem*, s. 236.

¹⁶ *Ibidem*, s. 237.

trójśczeblowości ustroju szkolnictwa (ust. 3 zd. 2), zasada dwusektorowości szkolnictwa, mającego przybierać postać szkolnictwa publicznego i niepublicznego (ust. 3) oraz zasada autonomii szkół wyższych (ust. 5)¹⁷. Prawo do nauki jest ściśle związane z ustawowymi obowiązkami edukacyjnymi nakładanymi na obywatela¹⁸ i na podstawowe podmioty administracji publicznej. Przepisy materialnego prawa administracyjnego poprzez zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego (dalej j.s.t.) uszczegóławiają zadania publiczne w zakresie edukacji publicznej. W kognicji TK art. 70 Konstytucji RP „statuuje rozliczne zadania państwa w zakresie oświaty i nauki, których realizacja stanowi podstawę instytucjonalną dla podmiotowego prawa do nauki. Podmiotowym prawem konstytucyjnym jest powszechny i równy dostęp do wykształcenia jako konieczne elementy prawa do nauki [...]”¹⁹. Zobowiązuje się władze publiczne do zapewnienia obywatelom równości w dostępie i powszechności kształcenia. Działania podejmowane w tym celu powinny zmierzać przede wszystkim do eliminacji nierówności i barier faktycznych, w tym finansowych. Stworzenie jednostce realnych szans na kształcenie na różnych poziomach edukacyjnych znajduje odzwierciedlenie w celu i istocie prawa do nauki²⁰. Zdaniem TK „powszechność i równość kształcenia musi być rozumiana jako równość szans”²¹. Zasady te bezwarunkowo odnoszą się do kształcenia w szkołach publicznych²². Edukacja to jeden z tych obszarów działalności państwa, który ukierunkowany jest na organizowanie i dostarczanie specyficznych dóbr publicznych oraz urzeczywistnianie określonych, wyraźnie sprecyzowanych celów ogólnospołecznych²³.

3. Judykatura sądowoadministracyjna w zakresie likwidacji szkoły samorządowej

Na gruncie normatywnym przyjmuje się, że celem szkoły jako wyodrębnionego podmiotu prawnego jest realizowanie celów polityki oświatowej państwa i wypełnianie prawnie statutowanych zadań publicznych w obszarze edukacji publicznej. Gwarantowane konstytucyjnie prawo do nauki jest jednym z podstawo-

¹⁷ Por. wyrok TK z dnia 18 grudnia 2008 r., K19107, OTK-A 2008, nr 10, poz. 182. Zob. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 8 czerwca 2016 r., II SAB/Bd 30/16, LEX nr 2105428.

¹⁸ Zob. art. 35 pr. ośw.; art. 31 ust. 4 pr. ośw.; art. 36 ust. 9 pr. ośw.

¹⁹ Wyrok TK z dnia 9 czerwca 2010 r., K 29/07, Dz. U. Nr 117, poz. 789.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ Wyrok TK z dnia 16 stycznia 2007 r., U 5/06, OTK ZU 2007, nr 1A, poz. 3.

²² Wyrok TK z dnia 9 czerwca 2010 r., K 29/07, Dz. U. Nr 117, poz. 789.

²³ Szerzej zob. R. Raszewska-Skałicka, *Szkoła publiczna...*, s. 123 i n.

wych praw człowieka i obywatela, a jego cele i zadania oraz funkcje precyzują przepisy prawa oświatowego. Zadania publiczne statutowane w państwie prawa wynikają z podmiotowych praw podstawowych obywateli, w przypadku szkół i placówek oświatowych – z prawa do nauki. Zgodnie z art. 16 ust. 2 Konstytucji RP samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Z kolei, stosownie do art. 166 Konstytucji RP, zadania publiczne służące zaspokojeniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania własne. W myśl art. 7 ust. 1 u.s.g. zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W niniejszym katalogu zadań własnych mieści się edukacja publiczna. Zgodnie z art. 8 ust. 15 pr. ośw. wykonywanie zadań oświatowych należy do zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, a w ramach tych zadań mieści się tak zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych, jak i ich likwidacja, która znajduje swe umocowanie w art. 89 ust. 1 pr. ośw. Dodać należy, że na tle normatywnym „szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu [...]”. Ustawodawca stanowi, że „Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy j.s.t. właściwej do prowadzenia szkół danego typu”.

Z art. 89 ust. 3 pr. ośw. wynika, że „Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego”. Opinia ta wydawana jest w drodze zaskarżalnego postanowienia (art. 89 ust. 4 pr. ośw.). Podkreślić należy, że nadzór pedagogiczny jest sprawowany nad szkołami podstawowymi przez kuratora oświaty, który „realizuje politykę oświatową państwa, a także współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu i realizowaniu odpowiednio regionalnej i lokalnej polityki oświatowej, zgodnych z polityką oświatową państwa” (art. 51 ust. 1 pkt 5 pr. ośw.). Informacja o zamiarze likwidacji szkoły powinna zostać imiennie skierowana do każdego z rodziców i musi do niego dotrzeć, przy czym ustawa nie określa formy powiadomienia; ważne jest, aby faktycznie miało ono miejsce w ocenie NSA²⁴. Rodzice (opieku-

²⁴ Wyrok NSA z dnia 12 października 2022 r., III OSK 6372/21, LEX nr 3419864.

nowie prawni) uczniów jako sprawujący władzę rodzicielską (bądź pieczę) nad dzieckiem mają interes prawny, aby dostatecznie wcześniej otrzymać informację o zamierzonej likwidacji szkoły publicznej. Wiąże się to bowiem często z ważną sferą ich życiowych spraw. [...] przepisy u.p.o. zagwarantowały rodzicom udział w procedurze likwidacji szkoły, skutkiem czego uznać należy, że jako sprawujący władzę rodzicielską (pieczę) nad dzieckiem mają interes prawny (będąc tym samym stroną postępowania w rozumieniu art. 28 k.p.a.) w tym postępowaniu, bowiem dotyka ich ważnych spraw życiowych”.

W kognicji sądów administracyjnych nie brakuje konstatacji dotyczących nieprawidłowości zachodzących w kwestii świadczenia edukacyjnych usług publicznych przez organy władzy publicznej. Sądy administracyjne wypowiadają się w kwestii likwidacji szkoły publicznej w różnych sytuacjach²⁵, np. gdy gmina chce zlikwidować szkołę, a kurator oświaty z ministrem chcą ją ratować²⁶. Przykładem jest sytuacja, gdy „rada gminy podjęła uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły podstawowej z dniem 31 sierpnia 2023 r. Jako powód wskazano słabe wyniki uczniów z egzaminów zewnętrznych, malejącą liczbę uczniów oraz konieczność szukania oszczędności. Kurator oświaty, którego wójt zawiadomił o likwidacji szkoły, zaopiniował ten plan negatywnie. [...] ważniejsze od czynników ekonomicznych są czynniki społeczne – rola szkoły w społeczności lokalnej i komfort jej uczniów”²⁷. W ocenie sądu²⁸ „rolą kuratora czy ministra – jako organów nadzoru wykonywanego w trybie art. 89 ust. 3 u.p.o. – nie jest poszukiwanie przesłanek dla utrzymania likwidowanej szkoły, czy polemika z uzasadnieniem uchwały intencyjnej organu. Powinny skupić się wyłącznie na wskazaniu ustawowych podstaw dla braku zgody na likwidację szkoły wobec istnienia realnej groźby niewykonania przez jednostkę samorządu terytorialnego konkretnego obowiązku ustalonego ustawą. Organy nie mogą też z dyrektyw o charakterze ogólnym dotyczących obowiązków gminy w zakresie edukacji dzieci i młodzieży, wyprowadzać szczegółowych standardów dotyczących zapewnienia warunków realizacji obowiązku szkolnego. Nie tylko w zakresie samego nauczania, ale również co do warunków nauczania (lokalowych czy innych). I to wyłącznie po to, by wykorzystywać je jako kryteria oceny zasadności

²⁵ Wyrok NSA z dnia 11 lipca 2023 r., III OSK 1399/22, LEX nr 3585614; wyrok NSA z dnia 12 października 2022 r., III OSK 6372/21, LEX nr 3419864; wyrok NSA z dnia 20 października 2022 r., III OSK 5503/21, LEX nr 3429489.

²⁶ Zob. M. Sondej, *Gmina chce zlikwidować szkołę, kurator z ministrem chcą ją ratować*, <https://www.prawo.pl/oswiata/wplyw-kuratora-na-ksztaltowanie-sieci-szkol-vii-sawa-155223,524032.html> [dostęp 5.12.2023].

²⁷ *Ibidem*.

²⁸ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 5 września 2023 r., VII SA/Wa 1552/23, LEX nr 3611300.

decyzji o likwidacji szkoły”. Organy jednostek samorządu terytorialnego nie są autonomiczne w wykonywaniu nałożonych na nie przez ustawodawcę zadań publicznych, na co wskazuje NSA²⁹, gdyż „wykonują je w ramach decentralizacji mając jedynie względną samodzielność wyznaczoną tak przez ustawodawcę, jak i organy nadzoru. Kompetencje nadzorcze charakteryzują się władczą ingerencją w samodzielność wykonywania zadania publicznego. Nadzór nad organami samorządu terytorialnego ma co do zasady charakter weryfikacyjny, ale także wyjątkowo również prewencyjny. Takim przykładem nadzoru prewencyjnego jest uzależnienie podjęcia uchwały o likwidacji szkoły publicznej od uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty (art. 89 ust. 3 u.p.o.)”.

Zamiast zakończenia

Administracja świadcząca usługi publiczne o charakterze edukacyjnym ewoluje. Oczekiwania i wyzwania wobec świadczonych usług edukacyjnych zmieniają się w obliczu dynamicznego otoczenia administracji publicznej, tj. uwarunkowań prawnych, politycznych, przeprowadzanych reform ustrojowo-systemowych, w tym szczególnych reform edukacyjnych, przemian cywilizacyjnych i technologicznych oraz społecznych w państwie. Przeprowadzane reformy systemowe i zmiany resortowe, tak jak w edukacji, powinny sprostać zmiennym oczekiwaniom społecznym i wyzwaniom cywilizacyjnym, wynikającym z postępu technologicznego, społeczno-demograficznym, bowiem zdarza się, że rozwiązania, które były proponowane dotychczas, nie przystają do zmieniających się realnych potrzeb społecznych w edukacji przedkładanych na zadania publiczne. Ewolucja edukacji powinna odpowiadać realnemu zapotrzebowaniu na określone usługi edukacyjne, by służyły one zarówno rozwojowi jednostki, jak i wspólnemu dobru społeczeństwa. Rosnąca rola świadczenia usług publicznych to przede wszystkim zwiększona aktywność administracji świadczącej, związana z jej racją bytu (jej status ontologiczny), wypełniająca konstytucyjne podstawy funkcji usługowej w państwie. Zakres działalności administracji publicznej w zakresie świadczenia usług publicznych ma charakter dynamiczny.

²⁹ Wyrok NSA z dnia 20 października 2022 r., III OSK 5503/21, LEX nr 3429489.